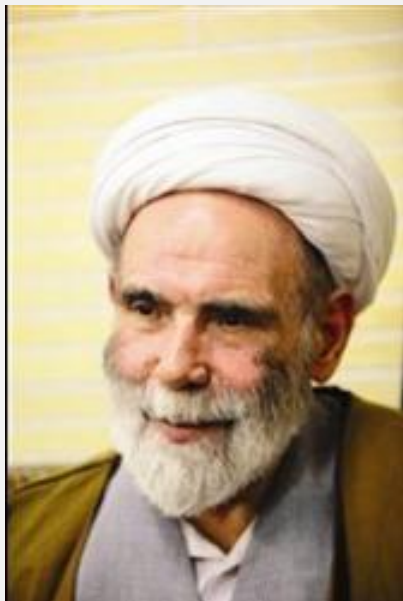

شرح حدیث؛ عفت و امانت

قال علی(ع): «عَلَيْكُمْ بِلُزُومِ الْعَقَةِ وَ الْأَمَانَةِ فَإِنَّهُمَا أَشْرَفُ مَا أُسْرَرْتُمْ وَ أَحْسَنُ مَا أُعْلِنْتُمْ وَ أَفْضَلُ مَا ادْحَرْتُمْ» حضرت امیرالمؤمنین علی(ع) فرمودند: بر شما باد به ملازمت عفت و امانت.

پس به درستی که این دو خصلت شریف‌ترین چیزی است که شما در پنهان دارید و زیباترین چیزی است که آشکار می‌کنید و با فضیلت‌ترین چیزی است که ذخیره می‌کنید.

شرح حدیث: در «عَلَيْكُمْ بِلُزُومِ الْعَقَةِ وَ الْأَمَانَةِ» عفت به معنای خودداری و کنارگیری و پرهیز است و در روایات، در روابط گوناگون مطرح می‌شود. «عفت بطن» (شکم) معنایش این است که هر چیزی، از هر جایی به دست تو برسد را نخوری و خوددار باشی.

«#171;مرز الهی» را رعایت کنی. «عفت فرج» یعنی اینکه در ارتباط با شهوت جنسی نامشروع، پاکدامن باشی.

باید این حالت «#171;خودداری و جلوگیری از شهوت جنسی»، درون تو باشد تا بتوانی جلوی نفس را در ارتباط با شهوت بطن و فرج بگیری. اینطور نباشد که اسیر شهوت باشی. امانت به معنای راستی و درستی نسبت به حقوق دیگران است؛ یعنی از نظر درونی یک حالت «#171;تجاوز کاری نسبت به حقوق دیگران» نداشته باشی بلکه مقید باشی که حقوق دیگران را بپردازی (حقوق مالی و...).

حضرت در این روایت می‌فرمایند: برای شخص عقیف و امانتدار 3 خصلت نیک مترتب می‌شود: 1: «#171;فَاتَّهَمَا أَشْرَفُ مَا أُسْرَرْتُمْ» عفت و امانتداری شریف‌ترین خصلت‌های درونی است که تو در درونت پنهان داری. 2: «#171;وَ أَحْسَنُ مَا أُعْلِنْتُمْ» زیباترین چیزی است که تو آشکار می‌کنی. چون انسان خصلت‌هایی را که درون دارد، به بیرون تراش می‌کند.

عفت نتیجه‌اش این است که مثلا اگر به یک مال برخورد کنی، که سزاوار نیست آن را مصرف کنی، جلوی خودت را می‌گیری یا از نظر شهوت جنسی نامشروع - نعوذ بالله- در جایی که شرایط فراهم است نیز، پاکدامنی می‌کنی؛ این زیباترین چیزی است که آشکار می‌کنی. 3: «#171;وَ أَفْضَلُ مَا ادْحَرْتُمْ» با فضیلت‌ترین چیزی است که برای خود ذخیره می‌کنی و این ذخیره برای دنیا نیست بلکه برای روز قیامت است. با فضیلت‌ترین چیزی است که برای آینده‌ای که در پیش داری، ذخیره می‌کنی.

در نتیجه این دو خصلت یعنی عفت و امانت، دارای این سه اثر نیک است: از نظر درونی و فضیلت‌های نفسانی، اشرف امور است، از نظر اعمال بیرونی، زیباترین کارهای تو است و از نظر ذخیره و پس‌انداز، بهترین پس‌انداز برای روز قیامت است.

پی‌نوشت:

1- غررالحکم، صفحه 256، روایت 5413 و مستدرک الوسائل، جلد 11، صفحه 275